

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Statens hus Sogn og Fjordane
Njøsavegen 2,
6863 Leikanger

Deres ref:

Vår ref: 2016/51344-3

Arkivkode: 30

Dato: 29.04.2016

Økonomisk ansvar ved oppnevning av settekommune ved inhabilitet i barnevernssaker

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet viser til e-post av 10. februar 2016 fra Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Fylkesmannen ber Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om en avklaring på kostnadsfordelingen mellom den kommune som i utgangspunktet er ansvarlig for saken og settekommunen som er oppnevnt ved inhabilitet etter forvaltningsloven § 9. Det vises i den forbindelse til brev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet av 23. desember 2011, hvor det fremgår av siste avsnitt at «det i utgangspunktet må være den kommunen som opprinnelig hadde saken som er økonomisk ansvarlig».¹

Bakgrunnen for henvendelsen er at Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har registrert at noen kommuner leier inn dyre konsulenter for å behandle sakene som er blitt overført som følge av at de er blitt settekommune. Fylkesmannen bemerker at dette medfører større kostnader enn nødvendig for den kommunen som opprinnelig skulle behandlet saken.

Regelverket

Når en tjenestemann er inhabil, skal det om nødvendig oppnevnes stedfortreder for vedkommende, jf. forvaltningsloven § 9 første ledd. Slik oppnevning er ikke nødvendig dersom saken ordinært kan behandles av andre tjenestemenn. Dersom det er forbundet med særlig ulempe å få oppnevnt stedfortreder, kan departementet for det enkelte tilfelle beslutte at en sak skal overføres til et sideordnet eller overordnet organ, jf. forvaltningsloven § 9 annet ledd. I barnevernsaker vil det kunne være aktuelt å overføre en sak fra en kommune til en annen. Fullmakten til å overføre en sak fra en kommune til en annen er delegert fra departementet til fylkesmannsembetene. Det er imidlertid ikke tilstrekkelig at kommunen selv mener seg inhabil. Fylkesmannen må gjøre en selvstendig vurdering av dette. Overføring av ansvar fra en kommune til en annen på grunn av inhabilitet skal ikke skje uten at fylkesmannen har besluttet dette, og det er en forutsetning at overføring av saker fra en kommune til en annen bare skal skje i særlige tilfeller.²

¹ Brev fra BLD til Fylkesmannen i Hedmark av 23.12.2011, ref. 201004032-/JFA

² Brev fra BLD av 16.02.2011, ref. 201100039-/JFA

Det følger av barnevernloven § 9-1 at det økonomiske ansvaret for en sak er sammenfallende med det faktiske ansvaret for saken. Det er i henhold til § 8-1 den kommunen der barnet oppholder seg som skal yte tjenester og tiltak etter loven og finansiere disse. Når saksbehandlingen overføres på grunn av inhabilitet, vil det økonomiske ansvaret forbli hos oppholdskommunen.³

Det er likevel ingenting i veien for at kommuner inngår avtale om en annen kostnadsfordeling enn den som følger av § 9-1. Det kan for eksempel inngås en generell avtale om hvordan den økonomiske ansvarsfordelingen skal være ved settesaker mellom kommunene. Dersom det ikke er inngått slik avtale reguleres ansvaret av barnevernloven § 9-1.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets vurdering

Direktoratet er kjent med at det ikke er uvanlig at settekommuner bruker innleide konsulenter i disse sakene. Dette kan ha sammenheng med kapasitetsproblemer. Kostnaden blir også klart skilt ut og settekommunen behøver ikke kostnadsberegne og fakturere egne utgifter og ansattes arbeid med saken.

Direktoratet vil påpeke at antallet settesaker er begrenset og over tid vil gå begge veier mellom kommunene. Som nevnt ovenfor er det også mulig å inngå gjensidige avtaler om økonomisk ansvarsfordeling. Om slike avtaler kan gi større forutsigbarhet og lavere kostnader er et forhandlingsspørsmål som må løses mellom kommunene.

Direktoratet legger til grunn at barneverntjenestene behandler disse sakene på en lojal og forsvarlig måte. Oppnevning av settekommune innebærer et fullstendig ansvar for behandling av saken. Dette gjelder hvordan saken følges opp, hvilke tiltak som eventuelt settes inn og hvem som faktisk følger opp saken på vegne av kommunen. Konsekvensen av dette må være at kommunen som er inhabil ikke kan legge føringer eller begrensninger på hvordan settekommunen velger å behandle saken. Direktoratet vurderer følgelig at det må være opp til settekommunen å velge den mest hensiktsmessige måten å utføre oppdraget som settebarnevern.

Med hilsen

Anders Henriksen
fung. seksjonssjef

Svein Berg
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Statens Helsetilsyn
Fylkesmannsembeter
Sentralenheten for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker
Fylkesnemnder
Bufetats regioner

³ Jf. fotnote 1